

IZJAVA /PORUKA GENERALNOG
DIREKTORA POLICIJE KOSOVA
ZA UZBUNJIVANJE

&
**PRAKTIČNI VODIČ
ZA UZBUNJIVANJE**

Fehmi Hoti

Vršilac dužnosti Generalnog Direktora Policije Kosova

IZJAVA /PORUKA GENERALNOG DIREKTORA POLICIJE KOSOVA

Kao institucija izgrađena na vrednostima profesionalnog i organizativnog integriteta i bazirana na principima demokratskog policiranja, Policija Kosova će početi sa primenjivanjem sistema uzbunjivanja unutar organizacije. Ovaj sistem namerava da izgradi potrebne mehanizme za sprovođenje zakona za zaštitu uzbunjivača.

Kao Generalni Direktor Policije Kosova, podržavam preduzete mere za jačanje mehanizama zaštite uzbunjivača unutar Policije Kosova.

Uzbunjivanje kao proces sa svojim mehanizmima će pomoći kosovskoj policiji u borbi protiv negativnih pojava, čuvanju javnog interesa, jačanju i unapređivanju poverenja građana kao i što boljoj saradnji na sprečavanju i ranoj istrazi lošeg postupanja i prekršaja unutar naše organizacije.

Policija Kosova ostaje uvek posvećena da sačuva i jača integritet, poverenje građana i pozitivni imidž stvoren kroz godine, zahvaljujući profesionalnom radu i angažovanju svih radnika policije.

Neetičke i zlonamerne radnje koje štete našem cilju na izgradnji jednog bezbednog društva i da pruži jednu kvalitetnu uslugu zajednici, stoga će imati nula tolerancije za svaku okolnost, ili radnje koje oštećuju integritet Policije Kosova.

Cilij stvaranja mehanizma za uzbunjivanje u Policiji Kosova je da omogući, spreči, tretira izveštavanja dela lošijih ljudi policiji na šteti javnog interesa i stvaranja odgovorne strukture za sprovođenje tog mehanizma na svim nivoima odgovornosti.

Ova struktura će biti organizovana na centralnom i lokalnom nivou. U svojstvu Generalnog Direktora Policije Kosova, odredio sam odgovorne službenike za uzbunjivanje koji na osnovu važećeg zakonodavstva za zaštitu uzbunjivača, će tretirati sva izveštavanja prateći relevantne procedure usvojene za ovu svrhu.

Ovi službenici odgovorni za uzbunjivanje, imaju zadatak da prikupljaju dokaze, intervjuišu i ukoliko pronađu prekršaje, izveste o tome u relevantnim organima protiv službenika koji čine loše stvari protiv javnog interesa.

Službenici odgovorni za uzbunjivanje su tačka kontakta za sve uzbunjivače. Kontakt sa njima biće lak, pristupačan i pre svega poverljiv.

Službenici odgovorni za uzbunjivanje se kontinuirano obučavaju u skladu sa najboljim praksama demokratskih zemalja.

Ovaj vodič pruža neophodne informacije za uzbunjivače o formi i načinu prijavljivanja, postupanju sa izveštajima službenih lica nadležnih za uzbunjivanje, kao i o zaštiti uzbunjivača od bilo kog oblika zloupotrebe.

Uzbunjivači su neprocenjiva vrednost naše organizacije u zaštiti javnog interesa. Svaki oblik pritiska, pretnje uzbunjivaču ili mešanja u ovaj proces sa ciljem njegovog kršenja biće tretiran i biće preduzete stroge mere u skladu sa predviđenim procedurama i važećim zakonodavstvom.

Ja, kao generalni direktor Kosovske policije, ohrabrujem sve policijske službenike da u svim slučajevima kada primete radnje policijskih službenika koje su u suprotnosti sa etikom, profesionalizmom, pravilima, koje narušavaju imidž Kosovske policije, javni interes, da prijave.

Izveštavanje će doprineti stvaranju efikasne i efektivne službe, za bolje i bezbednije okruženje za sve nas.

Republika e Kosovës

Republika Kosova – Republic of Kosovo

Qeveria – Vlada – Government

Ministria e Punëve të Brendshme

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova/Ministry of Internal Affairs

Policia e Kosovës / Policija Kosova / Kosovo Police

Drejtoria e Përgjithshme e Policisë/

Generalna Policijska Direkcija/General Police Directorate

PRAKTIČNI VODIČ ZA Uzbunjivanje

I.**A. UVOD**

Ovaj praktični vodič za uzbunjivanje je vodič koji pomaže, razjašnjava i služi svim osobama koje prijavljuju u javnom interesu. Dokument daje neophodna pojašnjenja i uputstva za način prijavljivanja, mesto i lica koje prijavljuju, službeno lice odgovorno za uzbunjivanje, sadržaj prijave. Dokumentom je definisan i organ nadležan za zaštitu uzbunjivača u slučaju pretrpljenja bilo kakve štete usled uzbunjivanja ili odmazde, ponuđene garancije za očuvanje identiteta, poverljivosti i ličnih podataka, kao i prava uzbunjivača da bude informisan o procesu, njegovom toku i završetku

B. CILJ

Cilj ovog praktičnog vodiča je da senzibilizira i podstakne svo policijsko osoblje i druga lica koja mogu podneti izveštaj o uzbunjivanju, da im pruži neophodne informacije za proces uzbunjivanja i završetak ovog procesa.

C. SADRŽAJ

Praktični vodič ima ovaj sadržaj:

- I. Definicije
- II. Informacije o uzbunjivanju
 - 1. Ko može da prijavljuje
 - 2. Šta se može prijavljivati
 - 3. Šta se ne može prijavljivati
 - 4. Gde se može prijavljivati
 - 5. Kako se može prijavljivati
 - 6. Kako će se tretirati vaše prijavljivanje
 - a. Prijem i registrovanje izveštaja
 - 7. Šta se dešava nakon prijema prijavljivanja
 - a. Proces tretiranja izveštaja i informisanje
 - b. Istražni postupak
 - c. Zahtev za davanje informacija
 - d. Završetak istrage i informisanje
- III. Prava uzbunjivača

- IV. Prava osebe vezane sa uzbunjivanjem
- V. Zaštita uzbunjivača
- VI. Poverljivost, čuvanje identiteta i zaštita podataka;
- VII. Zloupotrebljavanje uzbunjivanja i posledice.

II.

DEFINICIJE

1. Izrazi i terminologija korišćeni u nastavku imaju značenje u skladu sa odredbama člana 3. Zakona br. 06/L-085 za Zaštitu Uzbunjivača:

“1.1. **Uzbunjivač** - svako lice koje prijavi ili otkrije informacije o pretnji ili ugrožavanju javnog interesa u kontekstu radnog odnosa u javnom ili privatnom sektoru

1.2. **Prijavljivanje ili otkrivanje u javnom interesu** – podrazumeva prijavljivanje ili otkrivanje informacije o postupanju ili nepostupanju koje predstavljaju ugrožavanje javnog interesa.

1.3. **Prijavljivanje** – podrazumeva prijavljivanje unutar javne institucije ili privatnog subjekta ili kod nadležnog organa.

1.4. **Otkrivanje** – podrazumeva obelodanjivanje informacije.

1.5. **Lice u okviru radnog odnosa-fizičko lice koje je ili je bilo:**

1.5.1. u radnom odnosu u jednoj javnoj instituciji ili privatnom subjektu bez obzira na prirodu radnog odnosa, trajanju ili platu;

1.5.2. spoljni ili slučajni saradnik, volonter, u stručnoj praksi ili obuci;

1.5.3. kandidat za zaposlenje, volonterske aktivnosti, stručna praksa ili obuka;

1.5.4. u ugovornim odnosima radova, usluga ili drugih vrsta saradnje ili korišćenje usluga javne institucije ili privatnog subjekta, uključujući ugovaranje ili podugovaranje.

1.6. **Poslodavac** – podrazumeva svaku javnu instituciju i privatni subjekat koji pripada nekoj od kategorija definisanih prema podstavu 1.5 ovog stava.

1.7. **Agencija za Borbu protiv Korupcije** ili bilo koji organ koji ima pravo da prima prijave u skladu sa važećim zakonodavstvom, u vezi sa uzbunjivanjem u javnom sektoru, dok regulatori prema oblasti u kojoj se vrši prijavljivanje u vezi sa uzbunjivanjem u privatni sektor

1.8. **Javna institucija** – podrazumeva organe i javne agencije na centralnom i lokalnom nivou koji vrše zakonodavna, izvršna, administrativna, sudska ili tužilačka ovlašćenja ili druge javne institucije definisane zakonom.

1.9. **Odgovorni službenik** - lice koje je odredila javna institucija ili privatni subjekt za prijem i tretiranje uzbunjivanja.

1.10. **Štetna radnja** - svaka direktna ili indirektna radnja ili propust koji šteti legitimnom interesu uzbunjivača ili osebe povezane sa uzbunjivačem.

1.11. **Lice povezano sa uzbunjivačem** - lice koje pomaže uzbunjivaču ili može pružiti dokaze u vezi sa uzbunjivanjem ili bilo koja druga osoba koja može biti oštećena zbog bilo kakve veze sa uzbunjivačem

1.12. **E dhënë personale** - çdo informacion lidhur me një person fizik të identifikuar

ose të identifikueshëm siç përcaktohet me Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale. **Liçni podaci** - bilo koja informacija koja se odnosi na identifikovano fizičko lice kako je definisano Zakonom o Zaštiti Ličnih Podataka.

1.13. **Poverljiva informacija** – svaka poverljiva informacija onako kako je definisano Zakonom o Poverljivim Informacijama i proveru bezbednosti”.

III.

INFORMACIJE ZA UZBUNJIVANJE

1. KO MOŽE DA SAČINI JEDAN IZVEŠTAJ?

1. Dole navedena lica mogu da sačine jedan izveštaj uzbunjivanja:

- 1.1. Sadašnji ili bivši policijski službenici i civilno osoblje, bez obzira na prirodu radnog odnosa, njegovo trajanje ili plaćanje.
- 1.2. Trenutni ili bivši spoljni ili povremeni saradnici, volonteri, pripravnici ili veze za obuku.
- 1.3. Kandidati za zapošljavanje, dobrovoljne aktivnosti, profesionalnu praksu ili obuku Lica u ugovornim odnosima za rad, usluge ili druge vrste saradnje ili korišćenja usluga Policije Kosova, uključujući ugovaranje ili podugovaranje.

2. ŠTA MOŽE DA PRIJAVI ?

Izveštač može sačiniti izveštaj u sledećim okolnostima u skladu sa odredbama člana 5. Zakona br. 06/L-085 za zaštitu uzbunjivača

1. Prijavljivanje i otkrivanje u javnom interesu je zaštićeno kada se vrši jer:

1.1. je prekršaj počinjen, čini se ili postoje šanse da se poćini;

1.2. osoba nije uspela, ne uspeva ili je verovatno da neće ispuniti

bilo kakvu zakonsku obavezu;

1.3. desilo se, dešava se ili postoje šanse da se desi loše sprovođenje pravde;

1.4. zdravlje ili bezbednost pojedinca je ugroženo, ili de ugrožava ili postoje šanse da se ugrozi;

1.5. životna sredina je oštećena, oštećuje se ili će verovatno biti oštećena;

1.6. došlo je do zloupotrebe službenih dužnosti ili ovlašćenja javnog novca ili sredstava javne institucije, ovo se dešava ili će se verovatno dogoditi;

1.7. radnja ili propust od strane ili u ime javne institucije je diskriminatoran, opresivan, nemaran ili predstavlja loše upravljanje;

1.8. informacija koja namerava da pokaže neku od tema koje spadaju u gore navedne podstavove je bila, jeste ili ima šanse da bude sakrivena ili uništena.

2. Izveštavanje ili otkrivanje će se smatrati da je u javnom interesu, osim ako se ne dokaže suprotno.

Preporuka

Preporučuje se da svoj izveštaj saćinite što je pre moguće, niste u obavezi da dokazujete dobronamernost i autentićnost informacija. Ako niste sigurni da li se radi o uzbunjivaću ili ne, možete kontaktirati službenika za uzbunjivanje za dodatne savete.

3. ŠTA NE MOŽETE DA PRIJAVITE!

“Praktićni vodić je za prijavljivanje pitanja od javnog interesa. Lićna pitanja vezana za zapošljavanje (kao što su pritužbe oko nezadovoljstva sa kolegama ili menadžerima) se obićno neće smatrati uzbunjivanjem, osim ako ovo pitanje ne spada u delokrug ćlana 5 Zakona (vidi prethodni odeljak). Možete prijaviti lićne probleme sa zapošljavanjem koristeći druge interne mehanizme. Ako niste sigurni da li je problem uzbunjivać ili ne, možete kontaktirati odgovornog službenika za dalje savete.

4. GDE MOGU DA PRIJAVIM?

Izveštaji se mogu uputiti odgovornom službeniku koji ih ocenjuje i po potrebi istražuje.

Svaka Regionalna Direkcija i u Generalnoj direkciji Kosovske policije (GDP) u Prištini ima odgovornog službenika imenovanog odlukom Generalnog direktora. Odgovorni službenik ima dužnost da prima i istražuje prijave uzbunjivanja i da čuva poverljivost i identitet uzbunjivača i bilo koje informacije.

Ime i kontakt podaci svakog odgovornog službenika dostupni su na sajtu policije i intranetu. Uzbunjivač mora podneti svoj izveštaj odgovornom službeniku u svojoj zoni. U određenim okolnostima, moguće je i direktno izveštavanje generalnog direktora. Dodatne informacije o ovome date su u nastavku.

Sinjalizuesi raportimin e bë n tek zyrtari përgjegjës për sinjalizim në territorin e rajonit ku punon. Të dhënat dhe informacionet e nevojshme për zyrtarin përgjegjës për sinjalizim mund ti gjeni në faqen intranet (rrjetin e brendshëm të Policisë së Kosovës) dhe veb faqe të Policisë së Kosovës www.kosovopolic.com. Uzbunjivač podnosi prijavu službeniku nadležnom za uzbunjivanje na teritoriji regiona u kome radi. Neophodni podaci i informacije za službenika odgovornog za uzbunjivanje mogu se naći na intranet stranici (interna mreža Kosovske policije) i veb stranici Kosovske policije www.kosovopolic.com.

Mogu li prijaviti i negde drugde?

“ U određenim izuzetnim okolnostima izveštaji se mogu podneti generalnom direktoru Kosovske policije. Generalni direktor ima iste zakonske obaveze kao i odgovorni službenici i mora zaštititi vaš identitet, proceniti vaš izveštaj i istražiti gde je to potrebno. Član 17 stav 4 Zakona o zaštiti uzbunjivača definiše vanredne okolnosti na sledeći način kao i član 5 stav 6 Uredbe (KRK) br. 03/2021 o definisanju procedure za prijem i postupanje u slučajevima uzbunjivanja”.

Možete podneti izveštaj od javnog interesa generalnom direktoru Kosovske policije u slučaju da imate opravdane sumnje da:

1. Poslodavac nema odgovornog službenika;
2. Poslodavac nije definisao i objavio interne procedure za prijem i postupanje sa uzbunjivanjem;
3. Odgovorno službeno lice je ili može biti uključeno u sumnjivu praksu uzbunjivanja,
4. Zbog bilo kakvog odnosa ili povezanosti sa osobom koja je ili bi mogla biti umešana u stvari koje se navode u vezi sa uzbunjivanjem, nije odgovarajuća osoba koja bi bila obaveštena o uzbunjivanju.
 5. Interne procedure za uzbunjivanje nisu efikasne.
 6. U slučaju odsustva odgovornog službenika;

7. U slučaju da je izveštaj podnet od strane ili protiv odgovornog službenika,
8. Ili u slučaju da odgovorni službenik ima sukob interesa.

Takođe se prijava može podneti i Agenciji za sprečavanje korupcije prema odredbama člana 18 stav 1 tačka 1-4 Zakona br. 06/L-085 za zaštitu uzbunjivača ako:

1. Uzbunjivanje se odnosi na generalnog direktora;
2. Uzbunjivanje ima hitan karakter koji se odnosi na ozbiljnu i neposrednu opasnost ili nepovratnu štetu.;
3. Postoji osnovana sumnja da se protiv uzbunjivača mogu preduzeti štetne radnje, dokazi se mogu sakriti ili uništiti ako se prijavi odgovornom službeniku u ustanovi; I
4. Kada uzbunjivač ima opravdane sumnje da interne procedure za uzbunjivanje nisu efikasne.

Važna informacija

U slučaju da se vaš izveštaj odnosi na tajne podatke, nacionalnu bezbednost, odbranu, obaveštajne poslove i međunarodne odnose, dostavite izveštaj nadležnom organu za ove oblasti u skladu sa članom 21. stav 1. Zakona br. 06/L-085 za zaštitu uzbunjivača

Podatke za Generalnog Direktora Policije Kosova ćete pronaći na intranetu(interna mreža Policije Kosova) ime.prezime@kosovopolic.com.

5. KAKO SE MOŽE PRIJAVITI ?

Prijavlivanje se može uraditi::

„Na sajtu i na intranetu postoji modul za uzbunjivanje koji se zove „uzbunjivanje“. Klikom na ovaj prozor otvaraju se potrebne informacije za uzbunjivača i u sledećim koracima moguće je izabrati odgovornog službenika najbliže lokacije za uzbunjivača. Tamo ćete pronaći ime, adresu e-pošte, fiksni i mobilni telefon.

Izveštaji se mogu podneti odgovornom službeniku na sledeće načine:

- Fizički susret sa odgovornim službenikom.
- Telefonom (u kancelariji od 8.00 do 16.00 časova) dok u hitnim slučajevima koji ne čekaju, mobilnim telefonom u bilo koje vreme.
- Preko posebnog emaila za uzbunjivanje.
- Preko fizičke pošte na adresi odgovornog službenika za uzbunjivanje

Uputstva za korišćenje komunikacionih kanala.

Uzbunjivač može koristiti bilo koji oblik komunikacije sa službenikom odgovornim za uzbunjivanje navedenom u ovom odeljku.

Uzbunjivač koji prijavi može se lično obratiti odgovornom službeniku u radnoj kancelariji ili čak van radnih prostorija na mestu i u vreme kada se oseća sigurnije i udobnije..

Ako uzbunjivač želi da telefonom kontaktira odgovornog službenika radi podnošenja prijave, to može učiniti preko jednog od brojeva telefona koje ima u evidenciji. Ako je uzbunjivanje obavljeno telefonom, uzbunjivač mora potpisati izveštaj o uzbunjivanju koji je pripremio službeno lice odgovorno za uzbunjivanje..

Ako uzbunjivač želi da podnese prijavu putem elektronske pošte, imejl odgovornog službenika je namenjen samo za uzbunjivanje.

Ako uzbunjivač želi da dostavi izveštaj putem eksterne ili interne pošte, onda koverat mora biti zatvoren i mora se obezbediti da se ne može pročitati spolja, a na kovertu treba da bude napisano samo ime primaoca, u ovom slučaju službenika odgovornog za uzbunjivanje sa tačnom adresom.

5. KAKO ĆE BITI TRETIRAN VAŠ IZVEŠTAJ?

„Po prijemu prijave od odgovornog službenog lica, podaci se evidentiraju u registar. Mora da sadrži:

- *Datum prijema izveštaja;*
- *Ime i prezime uzbunjivača;*
- *Kontakt podaci uzbunjivača;*
- *Institucija uzbunjivača;*
- *kratak sadržaj informacija.*

Kada pravite izveštaj koristeći jedan od kanala za prijavljivanje, bilo bi od pomoći ako biste mogli da dostavite gore navedene informacije, jer će to pomoći odgovornom službeniku da završi registar i smanji kašnjenja u procesu. Važno je napomenuti da je identitet uzbunjivača zaštićen zakonom. Uzbunjivačima se savetuje da ni sa kim ne razgovaraju o svom izveštaju kako ne bi otkrili svoj identitet. Nakon što je prijava primljena, uzbunjivaču će biti dostavljen dokaz o podnetoj prijavi i spisak svih dokumenata koji su podneti u njemu.

Za više informacija videti član 15. Zakona br. 06/L -085" Zakon o zaštiti uzbunjivača (2018)

6. ŠTA SE DEŠAVA NAKON PRIJEMA UZBUNE?

6.1 Šta se dešava nakon što se primi uzbuna?

Interni upravni istražni postupak počinje od momenta prijave signalizirane informacije. Uzbunjivač će biti obavešten o prihvatanju ili odbijanju uzbunjivanja u roku od petnaest (15) dana od dana prijema uzbunjivanja. Ako se primi upozorenje, onda će odgovorni službenik izvršiti istragu. Istraga će biti okončana u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od četrdeset pet dana od dana dostavljanja signalizirane informacije (osim ako okolnosti slučaja ne zahtevaju produženje roka, koji ne može biti duži od četrdeset pet). 45) dana)

6.2. Istražni postupak

Ako se uzbunjivanje prihvati, administrativnu istragu će sprovesti odgovorni službenik (ili generalni direktor u izuzetnim slučajevima kada se izveštaj podnosi njemu direktno). Odgovorni službenik će pregledati i proceniti navode. Tokom ovog procesa on/ona može tražiti dodatne informacije i relevantne dokumente, narediti inspekcije ili dobiti izjave od osoba o ovom pitanju. Odgovorno službeno lice može se konsultovati i sa stručnjacima iz odgovarajuće oblasti. U administrativnoj istrazi mogu učestvovati uzbunjivač, treća lica koja su upoznata sa prijavljenim informacijama i oni koji poseduju relevantna dokumenta.

6.3. Garancija redovnog postupka

Svakoј strani koja učestvuje u upravnoj istrazi garantuje se pravilan postupak u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku. Strana:

- Može dati pismenu izjavu;
- Može da iznese dokaze ili mišljenja;
- Istražni dosije se može konsultovati;
- Ima pravo da bude saslušan u vezi sa svojim pretenzijama;

Zahtev za davanje informacija

Poslodavac je po zakonu obavezan da podatke, dokumentaciju i dokaze stavi na raspolaganje istrazi.

Na zahtjeve za informacijama mora se odgovoriti što je pre moguće, a najkasnije u roku od sedam (7) dana.

Ukoliko neko lice ne ispuni zakonske obaveze za saradnju u upravnoj istrazi, protiv njega će biti pokrenut disciplinski postupak.

6.4. Završetak istrage

Po završetku istrage, odgovorno službeno lice će u roku od 15 dana obavestiti uzbunjivača i generalnog direktora o završetku istrage, nalazima i preporukama. Generalni direktor je dužan da preduzme hitne mere u meri u kojoj je to moguće da spreči ili spreči nastavak štetnih posledica za koje se sumnja da je prijavio uzbunjivač. Protiv navodnog počinioca, kada je potrebno, biće

pokrenut disciplinski postupak.

6.5. Dodatne važne informacije

Uzbunjivač nije u obavezi da dokaže bilo koju tvrdnju koju iznese kao uzbunjivač.

Uzbunjivaču se ne bi trebalo nanositi predrasude ako se pretnja ili navodna povreda javnog interesa nije materijalizovala.

Uzbunjivač ima pravo da pristupi istražnom dosijeu uzbunjivača i može to zahtevati u bilo kom trenutku od odgovornog službenika.

IV.

PRAVA UZBUNJIVAČA:

„Uzbunjivač ima pravo da zaštiti svoj identitet. Izvor informacija o uzbunjivaču će biti poverljivo u skladu sa zakonom. Ova prava su zagarantovana Zakonom, u toku upravne istrage, po okončanju upravne istrage i nakon prestanka radnog odnosa uzbunjivača kada je pod opravdanim okolnostima uzbunjivač zatražio zaštitu.

Uzbunjivač ima pravo na zaštitu od štetnih radnji. Poslodavac je dužan da zaštiti uzbunjivača od svake štetne radnje i da preduzme sve potrebne mere da se šteta zaustavi i otkloni njene posledice.

Ako jedan uzbunjivač veruje da pati, da je pretrpeo ili će pretrpeti štetnu radnju, mora to prijaviti svom odgovornom službeniku što je pre moguće“.

Za više informacija, videti članove 7 i 16 Zakona br. 06/L –085 za Zaštitu Uzbunjivača,

V.

PRAVA OSOBE VEZANE SA UZBUNJIVANJEM:

1. Lice povezano sa uzbunjivačem uživa istu zaštitu kao i uzbunjivač, ako dokaže da je protiv njega preduzeta štetna radnja zbog njegovog odnosa sa uzbunjivačem.
2. Osoba koja dokaže da je protiv njega preduzeta štetna radnja zato što je osoba koja je preduzela štetnu radnju pogrešno verovala da je uzbunjivač ili s njim povezano lice uživa ista prava i zaštitu kao i uzbunjivač.
3. Odgovorno službeno lice uživa istu zaštitu kao i uzbunjivač ako se dokaže da su protiv njega preduzete štetne radnje u vezi sa prijemom i postupanjem sa uzbunjivačem.

Član 8, stav 1,2&3 Zakona Br. 06/L-085 za Zaštitu Uzbunjivača

„Ukoliko navedena lica smatraju da trpe, da su pretrpela ili će pretrpeti štetnu radnju, to treba da prijave svom nadležnom službeniku u najkraćem mogućem roku.

VI.

ZAŠTITA UZBUNJIVAČA:

„Uzbunjivači koji podnesu izveštaje koji ispunjavaju uslove za zaštitu po Zakonu imaju pravo na određenu pravnu zaštitu. Ove zaštite su sadržane u članu 9 stav 1,2,37 i 4 Zakona o zaštiti uzbunjivača, koji predviđa sledeće:

1. Uzbunjivač koji prijavi ili otkrije informacije u skladu sa odredbama ovog zakona ne može biti podvrgnut krivičnoj ili građanskoj odgovornosti ili disciplinskom postupku.
2. Uzbunjivač ima pravo na zaštitu po ovom zakonu, u slučajevima kada:
 - 2.1 izveštava ili otkrije informaciju, kako je predviđeno ovim zakonom.
 - 2.2. opravdano veruje da je izveštena ili otkrivena informacija istinita.
3. Uzbunjivač nije dužan da dokaže verodostojnost informacije koje uzbunjuje.
4. Zaštita koja je zagarantovana uzbunjivaču prema ovom zakonu ne bi trebalo da bude prejudicirana ako se navodna pretnja ili povreda javnog interesa nije materijalizovala.

Uzbunjivač ima pravo da traži i institucionalnu zaštitu ako su protiv njega preduzete štetne radnje zbog uzbunjivanja predviđenih u članu 22, 23, 24, 25 i 26 Zakona br. 06/L-085 za zaštitu uzbunjivača kao što sledi:

1. Zaštita od štetnih radnji;
2. Naknada u slučaju štetnih radnji;
3. Sudska zaštita;
4. Teret dokazivanja pada na poslodavca ako je uzbunjivač pretrpeo štetne radnje zbog uzbunjivanja, kao i u slučaju disciplinskog postupka protiv uzbunjivača povodom tvrdnje da je u nedoličnoj nameri podneo prijavu u javnom interesu, poslodavac ima teret da dokaže ovu lošu nameru.
5. Tužbeni zahtev i meru osiguranja;

VII.

OČUVANJE POVERLJIVOSTI, IDENTITETA I ZAŠTITA PODATAKA :

„Odgovorno službeno lice i bilo koje drugo lice koje prima ili obrađuje izveštaje primljene od uzbunjivača mora sve vreme da čuva ove informacije i identitet uzbunjivača u tajnosti. Ne smeju da distribuiraju ili prenose informacije trećim licima unutar ili van institucije, kao ni da ih koriste u druge svrhe, osim uz pismenu saglasnost uzbunjivača ili za ispunjenje zakonske obaveze u vezi sa:

- *Efikasnom istragom zakonskih prekršaja;*
- *Sprečavanjem ozbiljnih pretnji za bezbednost države, javnog zdrastva, javne bezbednosti ili okoline;*
- *Sprečavanjem ili gonjenju kriminala;*
- *Potrebu otkrivanja u javnom interesu ili kada to zakon zahteva.*

Odgovorno službeno lice i druga lica ne smeju obavestiti lice koje je navedeno u uzbunjivanju, osim ako to nije propisano zakonom.

Odgovorno službeno lice mora dobiti pismenu saglasnost uzbunjivača ako je potrebno da nadležnom organu pruži informacije koje mogu otkriti identitet uzbunjivača za radnje koje se ne mogu preduzeti bez otkrivanja identiteta uzbunjivača.

U slučajevima kada Zakon nalaže otkrivanje identiteta uzbunjivača, odgovorno službeno lice mora o ovoj činjenici obavestiti uzbunjivača pre otkrivanja njegovog/njenog identiteta“.

VIII.

ZLOUPOTREBA UZBUNJIVANJA I POSLEDICE

„Svrha ovog praktičnog vodiča je da pruži podršku osoblju Kosovske policije i licima u kontekstu radnog odnosa da sačine izveštaje od javnog interesa.

Ne treba ga namerno zloupotrebiti.

1. Zaštita uzbunjivača je isključena samo u slučajevima predviđenim članom 10. stav 1. Zakona br. 06/L-085 za zaštitu uzbunjivača kao što sledi:

1.1. uzbunjivanje nije izvršeno iz razloga definisanih u članu 5. Zakona br. 06/L-085 za zaštitu uzbunjivača;

1.2. prijavljivanje ili otkrivanje se vrši na osnovu činjenica, informacija ili dokumenata koje se pružaju u vezi sa pružanjem pravne pomoći;

1.3. uzbunjivač prijavljuje ili otkriva informacije za koje ima ili može znati da su lažne.

Osobe za koje se utvrdi da su zloupotrebile šemu uzbunjivanja mogu biti predmet disciplinskih mera. U slučaju da se protiv uzbunjivača pokrene disciplinski postupak zbog navoda da je lošom namerom podneo prijavu od javnog interesa, teret dokazivanja ove loše namere snosi poslodavac“.